

DOM
2010-07-06
Meddelad i Sundsvall

KLAGANDE

Per Hagström
Nyhetsbyrån Siren
Box 2039
103 11 Stockholm

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Landstinget i Västernorrlands läns beslut den 15 april 2010 i ärende med
dnr 09LS3631, se bilaga A och bilaga B

SAKEN

Rätt att ta del av allmän handling

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten avslår Per Hagströms i första hand framställda yrkande.

Kammarrätten bifaller överklagandet på så sätt att begärda handlingar kan lämnas ut i sin helhet utom såvitt avser personuppgifter dvs. namn, adress och personnummer.

Det ankommer på landstinget att lämna ut handlingarna i enlighet härmed.

YRKANDEN M.M.

Per Hagström yrkar i första hand att han ska få del av begärda beslut i dess helhet och i andra hand att han ska få del av avidentifierade beslut.

Landstinget har vid överlämnande av målet till kammarrätten uppgivit att det har omprövat de överklagade besluten och avidentifierat de begärda handlingarna samt skickat dessa till Per Hagström.

Per Hagström har härefter anfört bl.a. följande. Landstinget har efter det att han lämnade in sitt överklagande lämnat ut handlingarna med stora partier sekretessmarkerade. Landstinget har sekretessmarkerat både personuppgifter, de uppgifter som beskriver omständigheterna kring den aktuella vårdskadan och eventuella beslut om ersättning. Det som i första hand är av allmänintresse i dessa ärenden är omständigheterna kring den påstådda vårdskadan, vid vilken enhet den inträffat och om patienten ska få ersättning för skadan. Dessa uppgifter visar eventuella misstag som begåtts i vården och som lett till lidande för den enskilde och till kostnader för landstingen eller deras gemensamma försäkringsbolag. Hans andrahandsyrkande avser avidentifierade handlingar. Uppgifter som bör sekretessmarkeras i dessa fall är i första hand rena personuppgifter som namn, adress och fullständigt personnummer. Det kan nämnas att Socialstyrelsen dagligen offentliggör inkomna Lex Maria anmälningar och myndighetsbeslut efter avidentifiering. Även landstingen skickar ut pressmeddelanden som innehåller avidentifierade men ändå detaljerade redogörelser för händelser som anmälts enligt Lex Maria. De nu begärda uppgifterna har med stor sannolikhet redan varit föremål för Lex Maria anmälningar. Uppgifterna är med andra ord redan offentliggjorda i avidentifierad form.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Enligt 25 kap. 1 § första stycket offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) gäller sekretess inom hälso- och sjukvården för uppgift om en enskilds hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men.

När det gäller uppgifterna i de nu begärda handlingarna finner kammarrätten att det står klart att dessa, utom såvitt avser uppgifter som kan identifiera berörd patient, kan lämnas ut utan att patienten eller någon närstående till denne lider men. Överklagandet bör därför bifallas på så sätt att uppgifterna ska lämnas ut utom såvitt avser personuppgifter dvs. namn, adress och personnummer.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga C (formulär 2).

		
Gunnar Pettersén kammarrättsråd	Hans Eberstein kammarrättsråd referent	Charlotte Waas kammarrättsråd

Jeanette Sundqvist
föredragande

Per Hagström
Nyhetsbyrån Siren
Box 2039
103 11 Stockholm
Tfn 08-720 31 17

Kammarrätten i Sundsvall
Box 714
851 21 Sundsvall

2010-05-10

Komplettering av överklagande av Landstinget Västernorrlands beslut om sekretess

Överklagade beslut:

1. Beslut från Länssjukhuset Sundsvall Härnösand och Örnsköldsviks sjukhus den 15 april 2010 med dnr 09LS3631.
2. Primärvårdens beslut den 15 april 2010 med dnr 09LS3631.

Grunder:

Efter att jag lämnat in mitt överklagande av landstingets beslut har landstinget ändrat besluten enligt 27 § förvaltningslagen och lämnat ut de berörda handlingarna men med stora partier sekretessmarkerade. Landstinget har sekretessmarkerat både personuppgifterna, de uppgifter som beskriver omständigheterna kring den aktuella vårdskadan och eventuellt beslut om ersättning. Det som i första hand är av allmänintresse i dessa ärenden är omständigheterna kring den påstådda vårdskadan, vid vilken enhet den har inträffat och om patienten ska få ersättning för skadan. Dessa uppgifter visar eventuella misstag som begåtts i vården och som lett till lidande för den enskilde och till kostnader för landstingen eller deras gemensamma försäkringsbolag.

Jag har i mitt andrahandsyrkande begärt att handlingarna ska lämnas ut efter avidentifiering. Uppgifter som bör sekretessmarkeras i dessa fall är i första hand rena personuppgifter som

namn, adress och fullständigt personnummer. Självklart kan det finnas andra uppgifter, som ensamma eller i kombination, gör att personen kan identifieras för en större krets och därför måste sekretessmarkeras. I vissa fall har personen själv eller anhöriga trätt fram i media och berättat om händelsen. Därmed kan uppgifterna i en handling kopplas till en viss person, vilket innebär att de måste sekretessbeläggas (se Kammarrätten i Stockholms domar i mål nr 8944-07 och 4062-08). Landstinget har inte påstått att det skulle vara fallet när det gäller handlingarna som berörs i detta mål.

Det finns alltid en mindre krets av personer, t.ex. vårdanställda på den berörda vårdenheten eller anhöriga till patienten, som redan känner till vad patienten varit med om och därför kan koppla en beskrivning av händelseförloppet till denna person. Det kan inte vara denna krets som sekretessregeln avser att träffa. I detta sammanhang kan nämnas att Socialstyrelsen dagligen offentliggör inkomna Lex Maria-anmälningar och myndighetsbeslut efter avidentifiering (se bifogade exempel i bilaga 1 och 2). Även landstingens egna pressavdelningar skickar ut pressmeddelanden som innehåller avidentifierade men ändå detaljerade redogörelser för händelser som har anmälts enligt Lex Maria. Faktum är att omständigheterna kring de vårdskador som berörs i handlingarna som jag har begärt ut med stor sannolikhet redan har varit föremål för Lex Maria-anmälningar. Uppgifterna är med andra ord redan offentliggjorda i avidentifierad form.

Mot bakgrund av vad som har anförts ovan så anser jag att landstinget har sekretessbelagt allt för stora avsnitt i de handlingar som jag har begärt ut.

Per Hagström

BESLUT

1(3)

2010-03-09

Diarienummer
7310/2009Sundsvalls kommun
MAS Ulla Johanson**VÅRDGIVARE**
Sundsvalls kommun**VÅRDGIVARENS DNR**
09/64-779**ÄRENDET**

Lex Maria anmälan angående misstänkt självmord.

SOCIALSTYRELSENS BESLUT

Socialstyrelsen emotses en redovisning av en tydliggjord samarbetsrutin/avtal för läkarmedverkan vid Rutsgården senast den 26 april 2010.

Händelseförlopp

En 84-årig man med demenssjukdom bodde sedan augusti månad 2008 i ett särskilt boende i Sundsvalls kommun. Platsen på boendet beviljades till att börja med som en korttidsplats efter en sjukhusvistelse. Korttidsplatsen övergick sedermera till att bli ett permanent boende. Mannens syn var starkt nedsatt och han hade ett rörelselarm på rummet som larmade personalen när han var uppe och rörde sig. Periodvis var mannen orolig, förvirrad och utåtagerande. Mannens lägenhet fanns på tredje våningsplanet och ett kodlås var installerat till trapphuset eftersom det fanns risk att han skulle ta sig dit i ett oöversiktligt ögonblick.

En kväll i april när personalen återkom till våningsplanet efter arbetsinsatser i en annan del av boendet fann de fönstret vidöppet i det gemensamma köket. När de tittade ut låg den 84-årige mannen livlös på marken nedanför. Rörelselarmet hade inte signalerat till personalen om att han varit uppe och gått.

Underlag för Socialstyrelsens utredning

- Medicinskt ansvarig sjuksköterskas (MAS) interna utredning.
- Kopia hälso- och sjukvårdsjournal, Sundsvalls kommun.
- Medicinlista.
- Kopia rapportblad, Sundsvalls kommun.
- Kopia läkarjournal, Läkarmottagning Lidens VC.
- Rutin: Dokumentation vid konsultation, Sundsvalls kommun.
- Lokala rutiner för handläggning av dödsfall, Sundsvalls kommun.
- Yttrande från Områdeschef och omvårdnadsansvarig sjuksköterska.
- Yttrande från äldreomsorgschef och boendechef.

Socialstyrelsen

2010-03-01

Diarienummer 2(3)
7310/2009

- Synpunkter från närstående.
- Kopia SoL journalen, Sundsvalls kommun.
- Kopia avvikelserapport.
- Rapport från Polismyndigheten i Västernorrland.
- Rapport- rättsmedicinsk obduktion.

Socialstyrelsen har besökt boendet och träffat inblandad personal, sjuksköterska, äldreomsorgschef, områdeschef och MAS. Socialstyrelsen begärde ytterligare komplettering och det har inkommit ett yttrande från behandlingsansvarig läkare vid vårdcentralen.

Vårdgivarens identifierade brister

- Larmsystemet var inte säkert. Om flera larm gått samtidigt kunde personalen inte se detta. Detta orsakade att personalen vid denna händelse inte fick något larm om att mannen var uppe och gick.
- Personalen lämnade våningsplanet för andra arbetsuppgifter och litade på att rörelselarmet skulle indikera om vårdtagaren var uppe och rörde sig.
- Stora brister i omvårdnadsdokumentationen och uppföljning av omvårdnadsåtgärder.
- Bristande samverkan och uppföljning av insatt läkemedelsbehandling.

Vårdgivarens åtgärder

- Byte av larmsystem i boendet för att förhindra att larm inte når personalen.
- Riskbedömning och översyn av fönster och balkongdörrar i alla särskilda boenden i kommunen.
- Fortbildning i dokumentation för boendets sjuksköterskor.
- Kommunens dokumentationssjuksköterska kvalitetsgranskar dokumentationen i kommunens hälso- och sjukvård.
- Förbättrad introduktion av nyanställd personal vid boendet.

SKÄLEN FÖR BESLUTET**Tillämpliga bestämmelser**

Socialstyrelsen stödjer sig i sin bedömning på
Hälso- och sjukvårdslagen 1982:736, § 2 e.

Socialstyrelsens föreskrifter om ledningssystem för kvalitet och patientsäkerhet i hälso- och sjukvården SOSFS 2005:12 4 kap. §§ 3-4 och 8.

Socialstyrelsens bedömning

Socialstyrelsen konstaterar att det inte gått att få klarhet i om mannens fall från tredje våningsplanet var en medveten handling eller inte. Men samtidigt kan konstateras att för mannen fanns ett flertal kända riskfaktorer för en självmordshandling. Hög ålder och kroppslig sjukdom utgör en ökad risk för självmord. En känd riskgrupp utgörs av äldre män på sjukhemslika avdelningar. För att öka kunskapen om denna grupp av vårdtagare hänvisar Socialstyrelsen till:

Socialstyrelsen

2010-03-01

Diarienummer 3(3)
7310/2009

Vård av självmordsnära patienter – en kunskapsöversikt.

<http://www.socialstyrelsen.se/publikationer2003/2003-110-8>

Vid granskning av omvårdnadsdokumentationen har Socialstyrelsen funnit stora brister. Det fanns ingen nedskrivna uppföljning eller planering av hur vårdtagarens svåra återkommande orostillstånd skulle hanteras eller förbättras. Socialstyrelsen har arbetat fram *Nationella riktlinjer för vård och omsorg vid demenssjukdom* och hänvisar till denna riktlinje. Där finns bl.a rekommendationer vid beteendemässiga och psykiska tillstånd samt konfusion vid demenssjukdom:

<http://www.socialstyrelsen.se/publikationer2009/2009-126-236>

För att skapa trygghet för vårdtagarna och den närmaste personalen är det av största vikt att samverkan och samarbete fungerar bra mellan olika yrkesgrupper och vårdgivare.

Socialstyrelsen har sammanfattningsvis funnit följande brister som rör kvalitet och patientsäkerhet i verksamheten.

- Brister i riskanalys av boendemiljön.
- Brister i dokumentation och uppföljning av insatta omvårdnadsåtgärder.
- Brister i samverkan med läkare om insatt läkemedelsbehandling.

Vårdgivarens vidtagna åtgärder bedöms kunna leda till att patientsäkerheten förbättras.

Enligt Socialstyrelsens bedömning ska verksamhetschefen vid vårdcentralen och medicinskt ansvarig sjuksköterska i kommunen dessutom vidta följande åtgärder:

- Tydliggöra hur samverkan mellan sjuksköterska och läkare skall göras för en förbättrad uppföljning av insatt behandling.

Beslut i detta ärende har fattats av biträdande enhetschefen Inga-Märta Forsström. I ärendets slutliga handläggning har sektionschefen Anne Vaher deltagit. Föredraganden har varit Carina Ragnarsson.

För Socialstyrelsen

Inga-Märta Forsström

Carina Ragnarsson

Kopia:

Verksamhetschefen, Lidens vårdcentral
Chefläkaren, Primärvård Västernorrland

Bifogat utredningsmaterial

- Intern utredning gjord av verksamhetschef/MAS eller motsvarande (6 kap. 1 § andra stycket denna författning)
- Kopia av patientens/-ernas fullständiga journal/-er för aktuellt vårdtillfälle
- Gällande rutiner i tillämpliga delar
- Berörd personals redogörelse/-er (redogörelse från behandlande barnläkare skickas separat)
- Patientens/-ernas/närståendes redogörelse/-er
- Bruksanvisning för medicinteknisk produkt
- Medicinteknisk utredning
- Anmälan/Rapport medicinteknisk avvikelser
- Övrigt, ange vad

Beskrivning av verksamhetens organisation och bemanning

Sjukvårdsupplysningen som sorterar under landstingets primärvård sköter rådfrågning per telefon dygnet runt och bemannas med egen personal i form av distriktssköterskor

Barn och ungdomskliniken består av 2 vårdavdelningar och hanterar öppenvård vid mottagning i Sundsvall och i Härnösand och slutna barnsjukvård från ca 28 veckor tom 18 års ålder. Kliniken har 16 specialisläkare och 3 ST. Samtliga tjänster är besatta med ordinarie innehavare.

Röntgenkliniken består av två avdelningar, en i Sundsvall och en i Härnösand. Avdelningen i Sundsvall är indelad i 8 sektioner varav Datortopmografin (CT) är en. På alla sektioner finns en ansvarig läkare och en ansvarig sjuksköterska. CTsektionen bemannas av minst 2 läkare varav minst en specialist samt av 5 sköterskor. För beskrivning av hantering av inkommande remisser hänvisas till bilaga 2.

Uppgifter om berörd personals utbildningsnivå, tjänstgöringstid och anställningsform

Sköterskan i sjukvårdsupplysningen är distriktssköterska med mångårig erfarenhet och har fast anställning vid sjukvårdsupplysningen

Distriktsläkaren på primärvårdsjouren är specialist i allmänmedicin sedan 2000

Händelsen har föranlett

- polisanmälan för eventuellt beslut om rättsmedicinsk undersökning
- polisanmälan av annat skäl, anmälan bifogas

Den anmälningsansvariges underskrift

Namn/förtylligande

Lars Berglund

Utdelningsadress

administrativa enheten, länsjukhuset Sundsvall Härnösand

Postnr

85186

Postort

Sundsvall

Titel/funktion

chefs läkare

Telefon (inkl. riktnr)

060/181000

Telefax

E-postadress

lars.berglund@lvn.se

Avsändarens tjänsteställe, handläggare

Primärvården
Lennart Moberg

Datum
2010-04-15

Dnr
09LS3631

Sida
1

Per Hagström
Nyhetsbyrån Siren
Box 2039
103 11 Stockholm

Mottagarens tjänsteställe, handläggare

Er datum

Er beteckning

Beslut gällande begäran om utlämnande av handling

Du har tidigare begärt att få del av beslut om ersättning från patientförsäkringen/ läkemedelsförsäkringen (LÖF) som kommit in till landstinget för kännedom, för perioden v. 38-39 2009. Landstinget har behandlat dessa handlingar som journalhandlingar och mottagande klinik har sorterat ned besluten i respektive patients journal.

Kammarrätten beslutade den 19 februari 2010 att din begäran till landstinget var så pass preciserad att handlingarna ska kunna lämnas ut efter sekretessprövning.

Därefter startade ett arbete att försöka spåra dessa beslut inom berörda förvaltningar.

Inom Primärvården har återfunnits ett beslut inom den efterfrågade tidsrymden.

Beslut

Med stöd av delegation från Landstingsstyrelsen i Landstinget Västernorrland avslås din begäran att få ta del av detta beslut från LÖF.

Skäl

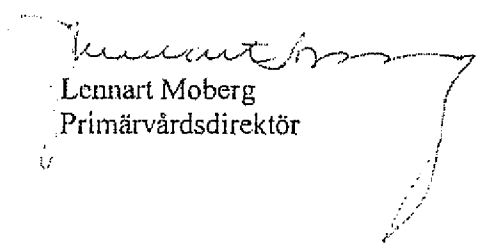
Enligt bestämmelsen i 25 kap 1 § offentlighets- och sekretesslagen råder sekretess för uppgift om enskilds hälsotillstånd om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller henne närstående lider men.

Landstinget bedömer att handlingarna i nämnda beslut från LÖF innehåller uppgifter av sådan natur att det inte står klart att patienten inte lider men om uppgifterna lämnas ut och således råder sekretess.

HÄNVISNING OM ÖVERKLAGANDE

Ovanstående beslut kan överklagas till Kammarrätten i Sundsvall. Överklagandet ska vara skriftligt och lämnas eller skickas till Landstinget Västernorrland. Skrivelsen ska vara Landstinget Västernorrland till handa inom tre veckor från den dag klaganden fick del av beslutet. I skrivelsen ska klaganden ange vilket beslut som överklagas och den ändring i beslutet som begärs.

PRIMÄRVÅRDEN VÄSTERNORRLAND

Lennart Moberg
Primärvårdsdirektör

Avsändarens tjänsteställe, handläggare

Datum
2010-04-15Dnr
09LS3631Sida
1

Länssjukhuset Sundsvall Härnösand
Örnsköldsviks sjukhus
Sjukhusdirektör
Sigbjörn Olofsson

Per Hagström
Nyhetsbyrån Siren
Box 2039
103 11 Stockholm

Mottagarens tjänsteställe, handläggare

Eri datum

Eri beteckning

Beslut gällande begäran om utlämnande av handling

Du har tidigare begärt att få del av beslut om ersättning från patientförsäkringen/ läkemedelsförsäkringen (LÖF) som kommit in till landstinget för kännedom, för perioden v. 38-39 2009. Landstinget har behandlat dessa handlingar som journalhandlingar och mottagande klinik har sorterat ned besluten i respektive patients journal.

Kammarrätten beslutade den 19 februari 2010 att din begäran till landstinget var så pass preciserad att handlingarna ska kunna lämnas ut efter sekretessprövning.

Därefter startade ett arbete att försöka spåra dessa beslut inom berörda förvaltningar.

Inom Länssjukhuset Sundsvall Härnösand och Örnsköldsviks sjukhus har återfunnits åtta respektive tre beslut inom den efterfrågade tidsrymden.

Beslut

Med stöd av delegation från Landstingsstyrelsen i Landstinget Västernorrland avslås din begäran att få ta del av dessa beslut från LÖF.

Skäl

Enligt bestämmelsen i 25 kap 1 § offentlighets- och sekretesslagen råder sekretess för uppgift om enskilds hälsotillstånd om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller henne närstående lider men.

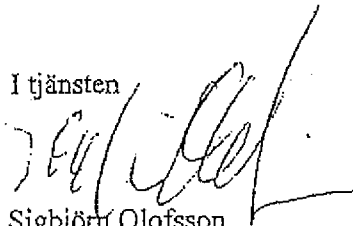

Landstinget bedömer att handlingarna i nämnda beslut från LÖF innehåller uppgifter av sådan natur att det inte står klart att patienten inte lider men om uppgifterna lämnas ut och således råder sekretess.

HÄNVISNING OM ÖVERKLAGANDE

Ovanstående beslut kan överklagas till Kammarrätten i Sundsvall. Överklagandet ska vara skriftligt och lämnas eller skickas till Landstinget Västernorrland. Skrivelsen ska vara Landstinget Västernorrland till handa inom tre veckor från den dag klaganden fick del av beslutet. I skrivelsen ska klaganden ange vilket beslut som överklagas och den ändring i beslutet som begärs.

I tjänsten

Sigbjörn Olofsson